

Carissimi

et basisdokument for oppropet ”For enhetens skyld”

---

1. Innledning – et kall til et bekjennende fellesskap

Carissimi er latin og betyr – elskede! Vi kjenner det igjen fra Det nye testamentet som det greske *agapetoi*, et ord som kjærlighetens apostel bruker en rekke ganger i sitt første brev.¹ Men også apostlene Peter, Paulus og Judas bruker dette ordet gjentatte ganger i sine brev for å tiltale sine medkristne.² Det er aldri brukt retorisk, som smiger eller ironi, men er alltid uttrykk for en – i Kristus – dypt forankret kjærlighet.³

Vi finner ikke noe bedre ord for å tiltale våre medkristne søsken i Den norske kirke (Dnk) enn nettopp dette ordet – *carissimi*! Etter Jesu egne ord og apostolisk overlevering er dette også hva vi skylder hverandre, å elske hverandre, slik Herren har elsket oss.⁴

Ser vi samtidig på *hvordan* apostlene bruker dette ordet gjør vi en overraskende observasjon. Det er nemlig i påfallende og overveiende stor grad i forkant av alvorlige formaninger apostlene finner grunn til å bruke det sterke uttrykket. En nærmere undersøkelse av de aktuelle tekstene har vist oss dette, noe følgende utvalgte eksempler fra hver av de fire nevnte apostlene illustrerer.

Judas skriver: ”*Carissimi! Jeg har lenge hatt et inderlig ønske om å skrive til dere om frelsen vi har sammen, men nå ser jeg meg tvunget til å sende dere noen formanende ord om å kjempe for den tro som de hellige én gang for alle har fått overlevert.*”
Jud 1,3

Peter skriver: ”*Carissimi! Jeg formaner dere som fremmede og utlendinger: Sky lystene som kommer fra kjøtt og blod, og som fører krig mot sjelen.*”
1 Pet 2,11

Paulus skriver: ”*Carissimi! Dere har jo alltid vært lydige mens jeg var hos dere. Så vær det enda mer nå når jeg er borte, og arbeid på deres egen frelse, skjelvende av ærefrykt.*”
Fil 2,12

Johannes skriver: ”*Carissimi! Tro ikke enhver ånd! Prøv åndene om de er av Gud! For det er gått mange falske profeter ut i verden.*”
1 Joh 4,1

---

¹ 1 Joh 2,7; 3,2; 3,21; 4,1; 4,7; 4,11.

² 1 Kor 10,14; 2 Kor 7,1; Ef 5,1; Fil 2,12; Fil 4,1; 1 Tess 2,8; 1 Pet 2,11; 1 Pet 4,12; 2 Pet 3,1; 2 Pet 3,8; 2 Pet 3,14; Jud 1,3; Jud 1,17; Jud 1,20.

³ 1 Joh 4,7-21.

⁴ Joh 13,34; Rom 13,8.

Når vi nå skriver dette oppropet er det med sikte på å *samle* og *frigjøre* medarbeidere (ordinerte og uordinerte) i Dnk til en fornyet *forpliktelse på* og *kjærlighet til* det trosgrunnlaget som må være kirkens grunn. Vi vil sammen *bekjenne oss til* og *forplikte oss på* et apostolisk vitnesbyrd, slik dette er gitt oss i Den Hellige Skrift og overlevert oss gjennom kirkens tradisjon, med særlig basis i kirkens økumeniske bekjennelser. Vi vil også forstå betydningen av våre eksplisitt lutherske bekjennelser som et uttrykk for å bevare den ene tro i samsvar med Den Hellige Skrift og en sann apostolisk tradisjon, og vi vil særlig framholde Confessio Augustana (CA) sitt økumeniske sikte i så måte (jfr. Forordet til CA). Bare gjennom en samlet enhet på et kirkelig legitimt læregrunnlag kan vi fortsatt gjøre frimodig tjeneste på ulikt plan i Dnk i framtiden. Et slikt læregrunnlag gjør det tydelig at kirken har et budskap som er *uoppgivelig* og som vi *står sammen om*.

Vi håper at Kristi kjærlighet skal skinne igjennom i det vi vil bekjenne, samtidig som vi ikke kan legge skjul på hvor hardt prøvet fellesskapet i Dnk nå er, og hvor hardt prøvet vi selv opplever oss. Gjennom de apostoliske brevene i Det nye testamentet har vi funnet frimodighet til å holde sammen uttrykket *carissimi*, som vår kjærlighetserklæring til fellesskapet i Dnk, med det alvor som ligger i at stadig flere bryter med det apostoliske ord, og dermed innfører et skisma i kirken. Denne dobbelhet av kjærlighetens forpliktelse på den ene side og bekjennelsens alvor på den andre kaller hele vårt kirkelige fellesskap til sammen å søke botens vei og lytte til de bibelske formaninger om å fatte et annet sinn (*metanoia*), slik apostelen Peter forkynner til hele kirken (Apg 2,38). Vårt opprop er derfor en bønn om omvendelse, kjærlighet og fornyet fellesskap på apostolisk grunn.

Vi som stiller oss bak dette oppropet vil sammen gå en vei der vi i kjærlighet og tålmodig trofasthet vil kjempe en positiv kamp for at klassisk kristen tro ikke må isoleres eller utestenges fra Dnk, men tvert om fornyes, styrkes og reetableres innad i kirken, og sikres med et læremessig rettsvern med direkte konsekvens for tilsynslinjer og nattverdfellesskap innad i kirken. Vi ønsker å bidra til en større forståelse for nødvendigheten av å bevare kirkens overleverte trosskatt, med klar bevissthet om vår identitet som *apostolisk* kirke, og vår felles forpliktelse til å søke større synlig kristen enhet. Det er Jesu siste bønn om at ”*de alle må være ett ... for at verden skal tro*” som forplikter oss til å løfte blikket utover vår egen kirkelige sammenheng.⁵

---

⁵ Joh 17,21.

Vi erkjenner at Dnk, slik den står i dag, mangler vesentlige forutsetninger for å ivareta det nødvendige vernet om den apostoliske tro og dermed også mulighet til større enhet med et mer omfattende økumenisk fellesskap.

Vår kirkeordning gir kirkens øverste ledelse (Kongen) vide fullmakter, også om den har en annen agenda enn å bevare den apostoliske tro. At politiske myndigheter har vist et behov for å styre kirken i en bestemt teologisk retning er åpenbart. Vår kirkeordning gir derfor et svakt grunnfeste for kirkens apostoliske karakter og overlater i stor grad bekjennelsestroskapen til den individuelle fromheten blant kirkens folk. Svært mye av bekjennelsestroskapen i vår kirke bygger derfor på individuell fromhet og har et dårlig – for ikke å si fraværende – forsvar i kirkens øverste ledelse, med de direkte konsekvenser dette får for politisk styring og påvirkning av kirkens tilsyns- og læreorganer. Vi kan ikke lenger gå ut fra at kong Christian IV's valgspråk (1588-1648) ”*Regna firmat pietas*” (Gudsfrykt styrker rikene) kan være en norm for en fortsatt eksistens av apostolisk kristendom i Dnk. Dette er en svakhet ved vår kirkeordning som det må gjøres noe med.

Kirkens trosskatt – som vi er kalt til å gi videre uavkortet og uforfalsket – må ikke la seg korrumpere av kirkeordning. Men den kan sikres bedre vern gjennom en rett kirkelig orden. Kirkeordningsproblematikken er derfor ikke av uvesentlig karakter i kampen for apostolisk tro, og kan aldri reduseres til et adiaforon alene. Det er en rekke sider ved kirkens orden som hører hjemme under guddommelig rett (*jus divinum*).

Den aktuelle saken som er en utløsende årsak til dette oppropet er Dnk sin behandling av spørsmålet om homoseksuelt samliv, og hvordan kirken skal tenke og handle i forhold til mennesker som lever i slike forhold. Som sitt ytterste resultat har spørsmålet om homofilt samliv en kirkesplittende konsekvens, fordi det nye synet bryter med det samlede vitnesbyrd i Skriftens profetiske og apostoliske bøker. Vi finner at deler av Lærenemnda sier det samme som oss når de uttaler at de to syn i homofilisaken er *uforenlige*. Og vi finner at Lærenemnda så og si samlet er enige om hva Skriften faktisk sier i denne saken.

Samtidig handler dette oppropet om noe annet og langt viktigere enn bare denne saken. Historien om hvordan kirken har behandlet homofilisaken har avdekket den dype krisen som ligger i kirkens evne til å håndtere læremessig uenighet og framstå som en bekjennelseskirke. Vi vil med dette oppropet kalle medkristne til å gå en vei sammen for å sikre et bedre læremessig vern i framtiden, og bli med i en erkjennelsesprosess som vi har håp om kan fornye og frimodiggjøre til større kristent fellesskap og misjon. Oppropet bærer derfor i seg et håp om en økumenisk reformasjon med sikte på større kristen enhet.

De som slutter seg til oppropet vil samstemmig bekjenne seg til å gå en felles vei – i ord og handling – i den aktuelle kirkesituasjonen. Denne veien vil vi gå sammen, og gjennom dette orientere biskopene, Kirkerådet (KR), Kirkemøtet (KM), Kirkedepartementet (KD) og Kongen ved kirkestatsråden om hvordan vi vil forholde oss i den aktuelle kirkesituasjonen. Det er vår bønn at dette oppropet må bli forstått, respektert og imøtekommet av kirkens lederskap og øverste organer. Vi ønsker ikke splittelse, men ser oss tvunget til å stå vakt om den fagre skatt som er betrodd oss (jfr. 2 Tim 1,14). For oss handler dette om vår *troverdighet* som kirke, og enda mer enn det, om vår *eksistens* som kirke.

2. Situasjonen – en bekjennelsessituasjon (*Status confessionis*)

Som det framgår av innledningen er dette oppropet et resultat av vår vurdering av situasjonen i Dnk, særlig når gjelder spørsmålet om hvilken bekjennelsesmessig *status* spørsmålet om homoseksuelt samliv (i snever forstand) og kristen seksualetikk (i vid forstand) har og må ha.

I sin behandling av homofilisaken har Dnk i tidligere innstillinger, bispemøter, kirkemøter, samt de to lærenemnduttalelser stadig understreket på forskjellig vis at ”*selv om uenigheten i homofilisaken utfordrer kirkens enhet, er det ikke grunnlag for å si at den aktuelle uenighet innebærer at den nødvendige enhet om evangeliets lære er opphørt.*”⁶ I Lærenemnda 2006 understrekes det samme med ordene: ”*Nemnda konkluderer med at den uenighet om skriftbruk og skriftforståelse som her kommer til uttrykk, er en belastning for samholdet i Den norske kirke, men uten at det nødvendigvis behøver å føre til kirkesplittelse.*”⁷

I samtlige uttalelser understrekes det at enheten er *utfordret og en belastning for samholdet*, men at uenighet ikke *nødvendigvis behøver å føre til kirkesplittelse*. Bispemøtet prøvde imidlertid i 1997 å definere mer presist hva som er rammene for det som er akseptabelt og det som ikke er det i denne saken. I utredningen *Kirkens enhet og troens fundament*, som ble utarbeidet av tre av biskopene, sier disse samlet at “*å sidestille heterofilt ekteskap med homofilt samliv er i strid med grunnleggende etiske prinsipper i Bibelen og må anses som kirkesplittende vranglære.*”⁸ To av de tre biskopene som laget denne utredningen, presiserer videre at når de ikke vil anvende begrepet vranglære om det som den gang var det daværende mindretallets standpunkt i Bispemøtet, er det fordi en oppfatter det disse går inn for som “*en nødløsning uten normativ verdi,*” uten “*konsekvenser for embetsutøvelsen knyttet til*

⁶ *Tunsberg-saken: Uttalelse fra Den norske kirkes lærenemnd i sak reist av Tunsberg biskop vedrørende prostens i Larvik, Asle Dingstad, Oslo 2000, s. 54.*

⁷ *Skriftforståelse og skriftbruk med særlig henblikk på homofilisaken: Uttalelse fra Den norske kirkes lærenemnd i sak reist av Møre biskop, Oslo 2006, s. 126f.*

⁸ *Kirkens enhet og troens fundament*, Oslo 1997, s. 83.

ordinasjon, vigsling, tilsetning eller liturgiske ordninger”.⁹ Vi må derfor forstå det slik at det er dette som ligger til grunn når Bispemøtet samme år uttaler at det fins synspunkter og argumentasjon i denne sak “*som kan være i strid med Kirkens læregrunnlag, men synet på homofilt samliv er ikke i seg selv av en slik natur at det behøver å true enheten i kirken*” (sak BM 15/97). Vi slutter oss til denne nyanseringen og det synet som her kommer til uttrykk.

Presiseringen fra 1997 har imidlertid ikke fått konsekvenser for det videre arbeid med saken i Dnk. Da Oslo biskop i 2000, i strid både med dette og andre vedtak, gikk inn for å tilsette en homofilt samlevende prest, uttalte fem av biskopene at Oslo biskop ved sitt handlingsvalg i denne saken hadde “*brutt med enheten i kirken og skjerpet striden*.” De tok derfor til orde for å “*vurdere ordninger for alternativt tilsyn for prester i bispedømmer hvor biskopen hadde brutt med det offisielle syn i en viktig læresak*.”¹⁰ Denne uttalelsen har ikke fått praktiske konsekvenser, men den vitner om at de synspunkt som vi representerer med dette oppropet, har vært fremmet av våre biskoper underveis i prosessen.

Også Lærenemndas uttalelse fra 2006 prøver å formulere kriterier for å kunne fastholde den kirkelige enhet på tross av uenighet i homofilisaken både ved å uttale (mot en stemme) at kirkens tradisjonelle syn ikke nødvendigvis krenker homofiles menneskeverd¹¹ og ved å peke på (halvparten av LNs medlemmer) at det her dreier seg om “*to syn som er uforenlige, og at ikke begge kan være retningsgivende for kirkens lære, ordninger og liturgi*.”¹²

Det mest åpenbare brudd med Bispemøtet og Lærenemndas forsøk på å fastholde et minimum av en kirkelig læreenhet på tross av uenighet i denne saken, skjedde likevel ved vigslingen av Tor B. Jørgensen til biskop. Han ble vigslet til tross for at han offentlig hadde tatt avstand fra de forutsetninger både Bispemøtet i 1997 og Lærenemnda i 2006 la til grunn for den kirkelige enhet i denne sak.

Dette har ført til at mange har oppfattet det slik at homofilisaken til syvende og sist ikke skal få kirkesplittende konsekvenser uansett utfall. Vi har ennå til gode å se hva biskopene, kirkemøtet og kirkelige organer mener skal til for at kirkesplittelse i form av tilsyns- og kommunionsbrudd blir en legitim måte å vitne om sannheten i vår tro.

Flere på kirkens liberalteologiske fløy har tatt dette til inntekt for det syn at homofilspørsmålet ikke har bekjennelsesmessig status og derfor heller ikke kan få

---

⁹ *Kirkens enhet og troens fundament*, Oslo 1997, s. 68f.

¹⁰ “Kirkens enhet og veien videre: Uttalelse fra fem av biskopene i Dnk den 24. august 2000” (www.kirken.no). Vi anbefaler alle å lese uttalelsen fra Bondevik, Hagesæther, Skjevesland, Baasland og Kvarme. Våre synspunkter finner stor dekning i deres uttalelse.

¹¹ *Skriftforståelse og skriftbruk med særlig henblikk på homofilisaken: Uttalelse fra Den norske kirkes lærenemnd i sak reist av Møre biskop*, Oslo 2006, s. 86.

¹² *Skriftforståelse og skriftbruk med særlig henblikk på homofilisaken : Uttalelse fra Den norske kirkes lærenemnd i sak reist av Møre biskop*, Oslo 2006 s. 135.

kirkesplittende konsekvenser. Etter deres syn er det vi som eventuelt hevder et slikt synspunkt som truer fellesskapet. Det er imidlertid et syn som ikke har dekning i de kirkelige vedtak og uttalelser som er referert ovenfor. Den siste lærenemnduttalelsen har også en stor grad av konsens når det gjelder forståelsen av hva Skriften her faktisk sier. Lærenemnda er derfor gledelig tydelig på hva som er Skriftens ord i denne saken.

Nå vil vi velge å tolke dette som er skjedd i den kirkelige prosessen så langt som en velment holdning fra biskopenes side om ikke å opptre truende mot kirkefellesskapet, men se sin oppgave som samlende. Kanskje har man vært for forsiktig i prosessen i frykt for at tydelig tale om reelle konsekvenser kunne virke truende. Man har i stedet understreket viktigheten av samhold og dialog. Men denne holdningen har samtidig gravd et stadig dypere spor i prosessen som i ettertid overstyrer videre handlingsalternativer. Nå må vi opp av dette sporet for igjen å vinne herredømme over prosessen. Da må vi våge å bruke Skriftens ord i denne saken.

Vi som stiller oss bak dette oppropet er av den klare oppfatning at vi i den aktuelle saken står overfor et spørsmål av bekjennelsesmessig karakter. Dersom det nye synet *gjøres kirkerettslig gjeldende* i lære og praksis, da har vi kommet i en bekjennessituasjon (*in statu confessionis*). Det vi senere vil si i oppropet må leses i lys av dette.

Ut fra et tjenesteordningsperspektiv har Lærenemnda i Tunsbergsaken tatt stilling til en prost sin rett til å bryte med sin biskop og problematisert rettmessigheten av et slikt brudd på basis av homofilisaken. Da var likevel kirken samlet kirkerettslig på hva som var kirkens syn, og derfor gav ikke henvisningen til en enkelt biskops avvikende syn tilstrekkelig kirkerettslig basis for et tilsynsbrudd. Biskopens syn var jo ikke kirkerettslig gyldig. Det Lærenemnda da tok stilling til var muligheten for et slikt brudd, noe Lærenemnda ikke kunne avvise på ethvert grunnlag, men ikke fant tilstrekkelig i Tunsbergsaken. Tvert om gir Lærenemnda i Tunsbergsaken klart uttrykk for at en situasjon kan oppstå der tilsynsbrudd vil være en legitim reaksjonsmåte.

Når det gjelder å vurdere hva som etter CA art. VII er avgjørende for den kirkelige enhet i lærespørsmål, er det etter Lærenemndas samlede oppfatning også relevant å trekke inn etiske problemstillinger. Tanken om en *status confessionis* i forhold til etiske spørsmål avvises altså ikke av Lærenemnda. Dersom kirken skulle endre sin holdning til homofilt samliv, vil en derfor ikke lenger med utgangspunkt i Lærenemndas uttalelser kunne avvise en handlemåte som Dingstads.

Også Lærenemnda sin behandling av selve spørsmålet om homoseksuelt samliv i 2006-uttalelsen gir uttrykk for at det kan komme på tale med brudd på fellesskapet, men ytrer seg

svært forsiktig om denne saken. Likevel finner vi grunnlag for å si at forståelsen for at homofilis spørsmålet kan bringe Dnk i en bekjennelsessituasjon er tilstede også i de to Lærenemnduttalelsene.

Vi vil minne om de kjente ordene av Wolfhart Pannenberg når han sier: ”*De som vil presse kirken til å endre lærenormen i dette spørsmålet, må forstå at de skyver kirken i retning av et skisma. For en kirke som lar seg drive til å betrakte homoseksualitet som ikke-avvikende fra den bibelske normen, og som anerkjenner homoseksuelle parforhold på lik linje med ekteskap, står ikke lenger på skriftgrunnlaget. Tvert om, den står i opposisjon til Skriftens entydige vitnesbyrd. En kirke som tar et slikt skritt har dermed opphørt å være en evangelisk kirke i den lutherske reformasjonens tradisjon.*”¹³ Vi finner Panneborgs ord å være svært dekkende for det vi ønsker å si.

3. Kirkeretten

Kirken består av en samling mennesker (*congregatio*) som i vår apostoliske bekjennelse uttrykkes med ordene ”*sanctorum communio*”. Kirken er med andre ord et *samfunn* av personer omkring de gaver som Gud har gitt kirken i Ordet og sakramentene. Dette *samfunnsperspektivet* er det viktig at vi forstår på en riktig måte. Som ethvert samfunn må også kirken ha en orden som regulerer det indre liv i fellesskapet. Noe annet ville føre til anarki. Kirkens orden hører derfor organisk sammen med kirkens liv. Den rettsorden som er overordnet all annen rett i kirken er det som konstituerer dette fellesskapet. I vår lutherske tradisjon er Guds ord (i samsvar med økumenisk tradisjon) gitt en slik konstitutiv betydning. Kirken er et samfunn skapt av Guds ord (*creatura verbi Dei*). Men denne forståelsen av Guds ord som konstituerende er ikke løsrevet fra en sakramental bevissthet, for det er i sakramentene at Guds ord er virksomt som kirkekonstituerende. I særlig grad ved dåpen, og som synlig fellesskap omkring nattverden, trer kirken tydelig frem som *sanctorum communio*.

Dette samfunnsperspektivet får videre konsekvenser for synet på forvaltningen av nådemidlene og de tjenestene som Herren selv har gitt kirken. Tjenestene er gitt kirken til å ta vare på fyllden av den overleveringen som Kristus selv har kalt kirken til å ta vare på i ord og i gjerning. Alt det kirken gjør må springe ut fra et mandat fra Kristus og apostlene, og videre utdype den rikdommen som ligger i denne overleverte skatten.

Kirken finner at den apostoliske arv er gitt oss i de kanoniske bøker i Det nye testamentet, som en endelig åpenbaring og utlegging av det profetiske budskap i Det gamle testamentet.

---

¹³ Merton Strommen, *Kirken og homoseksualitet – En vei videre*. Oslo 2001, s. 99.

Og bare dette at vi kaller dem kanoniske (en rettesnor) sier noe om Skriften som øverste norm og som overordnet lov (*lex superior*) i kirkerettslig så vel som læremessig forstand. Dette sier oss samtidig at kirken fra første stund trengte en norm og en forpliktende rettskilde til sitt indre liv. Selve *kanoniseringsprosessen* (utvelgelsen av den bibelske kanon) var en del av den første kirkerett som var nødvendig for en avklaring av det indrekirkelige liv og lære. Dette at kirken foretok kanoniseringen av den bibelske kanon setter likevel ikke kirken over Skriften, for selve saken – rettskilden – lå allerede positivt gitt i Kristi ord, hans sendelse av apostlene og deres autoritet, som igjen gjøres gjeldende gjennom de apostoliske skrifter i den bibelske kanon.

Kanonprosessen førte videre til en avklaring av kirkens tradisjon og dens betydning for kirkens liv. Læren ble nedfelt i *trosregler* og *bekjennelser* som kirken samlet seg om som forpliktende norm for kirkens tro. Slik fikk også bekjennelsen en rettsbærende (og enhetsbærende) funksjon innad i kirken. Dogmene har derfor i ettertid hatt kirkerettslig betydning for hva som kunne læres, forkynnes og forvaltes i rammen av det kirkelige fellesskapet. Kort fortalt handler dette om *kanonisk kirkerett* med Skriften og bekjennelsen som *lex superior*.

I en luthersk tradisjon står ikke konsiliære bekjennelsesformularer på samme nivå som Skriften, men like fullt har vi de tre oldkirkelige symbolene, CA og Luthers lille katekisme som kirkerettslig bindende bekjennelsesdokumenter også i vår lutherske kirke. Slik sett har de rettskraft som overordnet lov også hos oss.

Tilsynet (bispetjenesten) har som hovedoppgave å ”*rekke menigheten brødet, som er Ordet fra Herren, og gi akt på hele den hjord som er tiltrodd ...*” og ”*ta vare på den apostoliske læren etter vår kirkes bekjennelse ...*” og ”*fremme enheten i Guds kirke*” (jfr. Gudstjenestebok for Den norske kirke, vigsling av biskop). Denne makt og myndighet er gitt biskopen som *et bundet mandat*. Det skal utføres i samsvar med kirkens overleverte trosskatt og til fremme av kristen enhet. Tilsynet (biskopen) er derfor synliggjøringen av enhetsbåndet i kirken og har et positivt kirkerettslig mandat til å ivareta denne enheten. En bispetjeneste som forsømmer disse grunnleggende oppgavene kommer i strid med tilsynets formål og ansvar.

Tilsynets positive oppgave er å fremme den kristne tro og bekjennelse, slik at mennesker kan leve troens liv i kirkens fellesskap og bli frelst. Men tilsynsoppgaven innebærer derfor også å sette grenser for det som strider mot eller kommer i konflikt med kristen tro og etikk. Som kirke har vi innsett nødvendigheten av denne tjenesten, og av å ha et fungerende apostolisk tilsyn.

Med splittelsen i bispekollegiet åpenbares vår kirkes krise. De som har fått det øverste ansvaret med å ivareta enhet på et apostolisk grunnlag vil eller kan ikke ta ansvar for den. Denne splittelsen i kirkens ledelse får derfor læremessige og kirkerettslige konsekvenser helt ned på menighetsnivå. Helt åpenbart har det ført til ulik kirkerettslig praksis i bispedømmer som for eksempel Oslo og Hamar vis a vis bispedømmer som Agder og Bjørgvin. I Oslo og Hamar har bispedømmerådene vedtatt at homofilt samlevende personer kan søke og få prestedtjeneste, mens det i Agder og Bjørgvin forholder seg stikk motsatt. At Oslo biskop står maktesløs overfor situasjonen i sitt eget bispedømme vitner om den kollapsen i kirkeretten som splittelsen har ført til.

Dette har ført til tap av enhet innad i vår kirke, og dette kaos truer vår mulighet til enhet med andre kristne.

I denne aktuelle situasjonen er det påkrevet at kirken skikker sitt hus på nytt. Vi har et kirkerettslig grunnlag for å hevde at den nye lære og praksis kommer i strid med biskopenes tjenestemandat. Derfor er det rimelig grunn til å påtale egenrådig opptreden av biskoper i saker av læremessig karakter, og i rettslig terminologi kalle det for tjenesteforsømmelse når biskoper fremmer lære og praksis som splitter kirken. Det vitner om lammelse og anarki.

Bare de som med bekjennelsesmessig motargumentasjon mener at kirkens tradisjonelle syn er vrang lære har rett til å handle slik enkelte biskoper og bispedømmeråd har gjort. Men da har de samtidig innrømmet det samme alvorret i saken som vi legger til grunn. Biskop Tor B. Jørgensen og Kjetil Hafstad i Lærenemnda er de som har gått lengst i å hevde at kirkens tradisjonelle syn krenker menneskeverdet.¹⁴ Det betyr i så fall en bekjennelse som, med motsatt fortegn av oss, med logisk konsekvens vil føre til en utelukkelse av kirkens gamle syn. Det verken bør eller kan tåles å ha en lære i kirken som krenker menneskeverdet. Vi erkjenner at dette i kirkerettslig forstand er en avklarende måte å se saken på. Noe kompromiss mellom to syn i denne saken lar kirken forbli i et læremessig og kirkerettslig kaos inntil belastningen ved å representere kirkens gamle syn blir så uutholdelig at det dør ut av seg selv.

Dette vitner om at vi på nytt må stå vakt om kanonisk kirkerett og sikre læren et rettslig vern innenfor ordninger som er i stand til å ta vare på denne apostoliske tradisjonen.

Som kirkerettslig plattform har vi i dag Gudstjenestebokens ordlyd for vigsling av prest og biskop. Videre har vi CA art. XXVIII som påbyr oss å ikke lyde biskoper som innfører lære

---

¹⁴ Vi vil gjøre oppmerksom på at det var nettopp dette spørsmålet om hvorvidt kirkens tradisjonelle forståelse av Skriften krenker menneskeverdet som fikk biskop Odd Bondevik til å reise sak for Den norske kirkes lærenemnd. Jfr. *Skriftforståelse og skriftbruk med særlig henblikk på homofilisaken*, s. 9f.

og ordninger som strider mot evangeliet. Vi finner også et positivt kirkerettslig potensial i uttalelsen fra Lærenemnda når de sier at ”*to uforenlige syn ikke kan være retningsgivende for kirkens lære, ordninger og liturgi.*”

Langt på vei har vi en positivt gitt kirkerett i Dnk som (intensjonalt) skulle sikre en læremessig kontinuitet og integritet i kirken. Det har vist seg at det ikke er mulig å overkomme problemet med den læremessige pluralismen på basis av den gitte kirkeretten alene. Erfaringen dokumenterer dette. Ikke minst er det verd å peke på at kirken siden reformasjonen har vært tett sammenvevd med statsforvaltningen. Relasjonen mellom stat og kirke gjør muligheten for lærevernet betydelig mer komplisert. Det ligger også en stadig identitetsproblematikk knyttet til begrepene *folkekirke* og *bekjennelseskirke*. Vi tror Per Voksø peker på en empirisk sannhet når han sier: ”... mellom bekjennelseskirkens og folkekirkens idealer [er] det bekjennelseskirken som [må] vike.”¹⁵ Men vi vil hevde muligheten for et positivt folkekirkeideal, med en åpen og inkluderende folkekirke på evangeliets premisser, som samtidig står grunnfestet som kirke og dermed også kan bli et fyrtårn og en trygg motkultur i en tid preget av oppløsning, forvirring, individualisering og fragmentering av både troens og etikkens innhold.

Å drøfte inngående hva som skal til for å sikre et mer solid læremessig vern vil føre for langt i denne sammenhengen. Vi har i det foregående ønsket å peke på det som alt er positivt gitt i vår kirkeordning. En videre drøftelse vil røre ved så mange sider ved ekklesiologien at dette dokumentet ikke har rom for en slik utgreining. Det vi kort kan peke på er et nødvendig arbeid med lovtekster som sikrer et klassisk-teologisk syn kirkerettslig rom på alle nivåer i kirken. Dette er både rimelig og mulig.

I samband med KR sin høring om ny nominasjons-/valgordning til biskop ligger det blant annet føringer på nominasjon av kvinner til bispestolene. Parallelt kan man for eksempel tenke seg at det i slike prosesser også legges inn andre føringer som at det alltid skal være minst én, kanskje to eller tre, biskop/-er i Dnk som ivaretar klassiske synspunkter i kirken i kvinneprestspørsmålet, gjengifteproblematikken, synet på nøkkelmakten osv. Dersom klassisk teologi mangler representasjon i kirkens lederskap vil det være betimelig å stille spørsmål om det i realiteten er rom for flere syn, slik det så fint hevdes fra liberalt hold. I kvinneprestspørsmålet er det ikke lenger noen av våre biskoper som representerer et klassisk syn.

---

¹⁵ Per Voksø, *Kirkeliv og kirkelov: Inntrykk fra 50 års kirkehistorie*, Oslo1994, s. 233.

I det videre arbeidet med kirkerettslige holdepunkter kan vi også kort peke på Luthers fokus på *kirkens kjennetegn (notae ecclesiae)*. Dette er også økumenisk relevant siden kirkens kjennetegn står sentralt i den økumeniske samtalen. I spørsmålet etter den sanne kirke, kirken selv, er det nettopp gjennom en utkrystallisering av hva som er kirkens kjennetegn som til syvende og sist må finne en felles oppslutning.

Helt akutt trenger vi en fornyet tilsynsordning der det sørges for en *topp-bunn-linje* der *biskop-prest-menighet* kommer i et fornyet tillitsforhold på apostolisk grunn. Vi har et videre håp om at dette initiativet skal avføde et større arbeid med nettopp disse kirkerettslige og ordningsmessige spørsmålene i tiden som kommer.

4. Konsekvenser

Tanken om kirkens hellighet er av avgjørende betydning for en luthersk og økumenisk kirketenkning. Kirken er som Guds folk utvalgt og helliget av ham, og kalt til et liv i etterfølgelse og forsakelse. Det er grunnen til at kirken alltid har måttet tenke gjennom hvordan den best skal kunne vokte sine grenser både når det gjelder lære og liv, slik dette er blitt utdypet i forrige avsnitt om kirkeretten.

I en folkekirke i et sekularisert og religionspluralistisk samfunn skaper dette nødvendigvis store spenninger. Modernitetens vekt på den individuelle valgfrihet, ikke minst når det gjelder moralske spørsmål, gjør det også lett å forstå at det gjerne er i forhold til etiske problemstillinger disse utfordringene fortoner seg størst. I Norge og i Dnk er disse spenningene nå så store at det er vanskelig å tenke seg at tradisjonelle kriterier for kirkelig enhet og hellighet på en konsistent måte skal bli lagt til grunn for forpliktende ordninger for det kirkelige fellesskap. Vi må derfor når det gjelder de konkrete utfordringene nøye oss med å tenke gjennom hvordan apostolisk, økumenisk og reformatorisk kirketenkning fortsatt skal kunne ha rom og utviklingsmuligheter innen Dnk.

Det er da helt avgjørende at det fortsatt vil være mulig å legge de klassiske kriterier for kirkelig enhet til grunn for hvordan det kirkelige fellesskap praktiseres i Dnk. Disse kriterier kan enkelt sammenfattes på følgende måte: Der det eksisterer en godt begrunnet og enhetlig lærestandpunkt i spørsmål av sentral betydning innen et kirkesamfunn eller den økumeniske kirke, skal dette standpunkt ikke endres med mindre det kan godtgjøres at det bryter med viktige bibelske synspunkter, og dette skjer på en måte som vinner tilslutning fra det kirkelige fellesskap. Denne tilnærming til det kirkelige enhetsproblem setter ikke bom for diskusjonen av teologiske spørsmål, hverken innad i den enkelte kirke eller kirkene imellom. Men det gjør

at krav om endringer i kirken – når det gjelder lære og ordninger – ikke kan gjøres gjeldende med mindre det er enighet i kirken om at dette er noe som en vel gjennomtenkt bibelsk begrunnelse tvinger oss til.

Som et klassisk eksempel på gjennomføring av en dyptgripende kirkelig reform i samsvar med disse prinsipper, er det naturlig å vise til innføring av en evangelisk gudstjenesteordning i Wittenberg under reformasjonen. Da den romerske messe ble avskaffet før menigheten var klar til det, skapte det uro og splittelse. Romersk messe ble derfor gjeninnført, og de deler av den som en etter moden overveielse fant stred mot viktige nytestamentlige prinsipper, ble først endret da menigheten samlet kunne gjennomføre dette uten splittelse og uro.

Som et nesten like klassisk eksempel på en kirkelig reform gjennomført på en måte som er i klar strid med disse prinsippene, er det naturlig å vise til nyordningen med kvinnelige prester i Dnk, som først ble omsatt i praksis ved et initiativ fra en enkelt biskop, mens bispekollegiets flertall fremdeles avviste dette av tungtveiende teologiske grunner. Denne irregulære innføring av ny kirkelig praksis har medvirket til at spørsmålet om denne ordningens teologiske holdbarhet fremdeles ikke er blitt utredet i Dnk. Den er derfor blitt et blivende, og på disse premisser antagelig uløselig økumenisk problem. Det gjelder i forhold til andre kirker, som i samsvar med de klassiske kriterier for kirkelig enhet, ikke har innført denne ordningen. Og det gjelder innad i Dnk ved at vi her må ta høyde for at prester, blant annet på grunn av det irregulære ved ordningens innføring og den manglende entydighet når det gjelder bibelsk begrunnelse, fremdeles ikke kan ha gudstjenestelig fellesskap med kvinnelig prest.

Vårt poeng ved å trekke dette fram her, er ikke å påstå at det er en nødvendig sammenheng mellom ordningen med kvinnelige prester og et endret syn på homofilt samliv, eller at en avvisning av ordningen med kvinnelige prester er en nødvendig konsekvens av det som her legges fram. Det er eventuelt konklusjoner som ville kreve drøftelser langt ut over det som kan gjennomføres i denne sammenheng. Men det er *en sammenheng mellom den irregulære måten nyordningen med kvinnelige prester ble innført på og den måten mange nå arbeider på for å endre kirkens syn på homofilt samliv*. I begge tilfelle gir en nemlig konsesjoner til modernitetens vekt på individuell valgfrihet og det individuelle initiativ på en måte som står i betydelig spenning til klassisk, økumenisk og reformatorisk kirketenkning. Samtidig viser nødvendigheten av å regulere forholdet til kvinnelig prester med kjøreregler de konsekvenser det har for den kirkelige enhet og det kirkelige samhold når en innfører nyordninger uten en forutgående ansvarlig prosess som kan lede kirkens fellesskap samlet fram til en bibelsk begrunnet avgjørelse.

I dag står vi imidlertid overfor mulige nyordninger som utfordrer en velbegrunnet og enhetlig kirkelære. Om man ser ulikt på spørsmålet om kvinnelig prestedtjeneste, kan man likevel se likt på spørsmålet om homofilt samliv. En argumentasjon for endring av kirkens syn på homofili må nødvendigvis ta avstand fra sentrale nytestamentlige formaninger på en måte som direkte utfordrer en klassisk kristen forståelse av kirkens hellighet. Det må selvsagt være rom for å reise kritiske og ransakende spørsmål til kirkens tradisjonelle holdninger, også overfor mennesker som har strevd med sin seksuelle identitet, og det er utvilsomt mye å lære for kirkens sjelesørgere av dem som her har følt seg oversett, undertrykt eller diskriminert. Vi vil ta disse på alvor og ønske alle velkommen i våre menigheter.

Det tradisjonelle kirkelige syn på det seksuelle samliv som noe som har sin plass innen det monogame og livslange ekteskap mellom mann og kvinne, og bare der, står imidlertid svært sterkt både i forhold til bibelen og kirkens læretradisjon. Det å konkludere med at det bør avskaffes, representerer derfor etter vår oppfatning i seg selv et så entydig brudd med apostolisk og økumenisk kirkelære at det må betegnes som vranglære med de konsekvenser dette innebærer.

Vi ser det altså som en nødvendig konsekvens av det ordinasjonsløfte alle norske prester avlegger og den bibel alle kristne er forpliktet på at det må gis rom for å kunne avvise åndelig fellesskap, ikke bare med dem som bryter med kirkens syn i praksis ved å vigsle og tilsette homofilt samlevende prester og velsigne homofile partnerskap, men også med dem som med styrke og entydighet går inn for at dette er noe kirken bør gjøre. Her vil det i praksis være mange vanskelige avveiningsspørsmål, og det har neppe noe for seg å prøve å utarbeide en kasuistikk for hva som bør gjøres i det ene eller det andre tilfelle. Det er viktig å bevare et rom for å kunne prøve kontroversielle synspunkter på vesentlige teologiske spørsmål både av etisk og dogmatisk art. Samtidig er det viktig å markere at det ut fra de klassiske kriterier for kirkens enhet går en grense for hva som kan aksepteres og hva som ikke kan aksepteres, og den grensen går ikke mellom liv og lære i den forstand at en kan si hva en vil så lenge kirkens ordninger er intakt. Med den vekt det i en luthersk kirke er naturlig å legge på forkynnelsen, er det for oss avgjørende viktig å få fram at også forkynnelse og undervisning som på en entydig måte bryter med grunnleggende bibelske prinsipper, f. eks. når det gjelder formaninger til hellighet og etterfølgelse, er å forstå som vranglære som må få konsekvenser for det åndelige fellesskap.

Det mest konkrete eksempel fra nyere norsk kirkehistorie på en gjennomtenkt anvendelse av de prinsipper vi her legger til grunn, har vi i Asle Dingstads handlemåte overfor Tunsberg biskop da biskopen gikk inn for å endre kirkens syn på homofili. Dingstad mente da at han for

å bevare sin troverdighet som en prest som gjennom sitt ordinasjonsløfte fremdeles var forpliktet på kirkens bibelsk begrunnede syn på homofilt samliv, ikke lenger kunne ha gudstjenestefellesskap med sin biskop. Vi vil slutte oss til de synspunkter Dingstad da gjorde gjeldende, og vil med mindretallet i Lærenemndas uttalelse i denne saken i 2000 fastholde at det er en måte å tenke på som har full legitimitet i Dnk. Som vi alt har pekt på, gjør den nåværende kirkelige situasjon det enda lettere å begrunne et slikt syn i dag enn da dette var aktuelt for Dingstad. Ved å hevde dette ber vi derfor ikke om omkamp i forhold til Tunsbergsaken, men vil fremheve at nye premisser i kirkens utvikling i enda større grad har aktualisert og legitimert Dingstad sin handlemåte.

Vi ser det altså som en nødvendig konsekvens av det ordinasjonsløfte alle norske prester avlegger og den bibel alle kristne er forpliktet på, at det gis rom for å avstå fra gudstjenestelig fellesskap med dem som på en avgjørende måte bryter med entydig, bibelsk begrunnet kirkelære.

Læreforvirring er imidlertid ikke bare et spørsmål om forholdet til kolleger, men aktualiseres også på andre måter i det daglige menighetsliv, ikke minst når det gjelder spørsmålet om hvem som bør gis oppdrag i menighetsarbeidet, hvem som kan være faddere, og når det gjelder spørsmålet om læretukt ved nattverdbordet. Generelt har Den norske kirke en forsiktig holdning i slike spørsmål, og legger vekt på at en i utgangspunktet ikke skal nekte noen dåp eller nattverd på grunnlag av livsførsel eller synspunkter som det kan stilles spørsmålstegn ved. Vi er i utgangspunktet enig i at det er en velbegrunnet holdning, og slutter oss gjerne til det syn at dette er spørsmål der den enkelte prest ikke bør ta avgjørelsen alene. Vi vil imidlertid fastholde at kirkens prester har en forpliktelse til å framholde grunnleggende bibelske retningslinjer for lære og liv i samtale og sjelesorg, og at det å peke på eventuelle motsetninger mellom bibelske formaninger og det ansvar en påtar seg som dåpsforeldre, faddere eller på andre måter, må oppfattes som en nødvendig del av tjenesten som prest.

Det prinsipp at prester i slike sammenhenger bør rådføre seg med sin biskop, anser vi som velbegrunnet. Den lærepluralisme som for tiden rår i Dnk, medfører imidlertid at det ikke er noen garanti for at de råd biskopen da gir, kan anses som bibelske og vel begrunnede. Tvert imot har vi opplevd at biskoper har falt sine prester i ryggen når de etter beste evne har forsøkt å holde fram bibelske idealer for lære og liv. Dette reiser med stor styrke spørsmålet om hvordan en skal sikre et ansvarlig kirkelig tilsyn for prester som fremdeles anser seg forpliktet på de klassiske idealer for kirkens enhet og hellighet.

Spørsmålet om alternativt tilsyn i bispedømmer der biskopen har brutt med kirkens enhet har blitt reist før, blant annet av fem av biskopene i 2000, men er så langt å regne blant de

gode initiativ som ikke har ført til noe. Inntil dette skjer, må vi nøye oss med å be om hjelp fra de biskoper som i større eller mindre grad deler våre synspunkter, og utover det forsøke å hjelpe oss ved å skape forpliktende fellesskap med hverandre som kan være til hjelp når den offisielle kirke svikter. Her vil også det større økumeniske fellesskap med kirker som fremdeles holder fast på klassisk kristen tro og kirketenkning, kunne være til hjelp og støtte.

I september 2000 ble det levert en utredning til BM om tilsynsmodeller. Vi er kjent med denne utredningen og vil peke på noen vesenlige svakheter ved drøftelsen av tilsynsfrasingelse som gjøres gjeldende her. Utvalget går alt for langt i å gjøre biskopene uangripelige i deres kirkerettslige posisjon som arbeidsgiver og som åndelige tilsynsmenn. Utredningen gir romslig adgang for å ytre og markere uenighet med biskopen, men *et brudd på fellesskapet om Ord og sakrament* gis det ikke rom for. Begrunnelsen for dette er god når det heter: ”*Det må ikke skapes tvil om at det er ett og samme kirkesamfunn.*”¹⁶ Problemet er bare at hele utredningen ikke drøfter handlingsalternativer der en *biskop* fremstår med en lære som splitter kirken på en slik måte at det ut fra bibelske kriterier må settes en grense for fellesskapet.¹⁷ Det bibelske materialet omkring forholdet til vranglære og vranglærere er overhodet ikke tatt opp til vurdering. Så lenge utredningen ikke vurderer denne siden av saken er vi like langt. Vi deler utvalgets oppfatning om at det ikke er mulig å stå i tjeneste i kirken uten tilsyn, og da i alle betydninger av dette ordet. Tilsynet er det som gir tjenestene kirkelig legitimitet. For det første i den positive betydningen at en biskop skal gi læremessig ryggdekning, oppmuntring og frimodighet til rett forkynnelse, lære og forvaltning i menighetene. Vigslede medarbeidere med et særskilt ansvar for dette er avhengige av en kirkelig legitimitet og troverdighet som er forankret i biskopens tilsyn. For det andre i den betydning at en biskop skal påtale og irettesette forkynnelse og handlinger som strider mot kirkens felles tro, og som skader samholdet og enheten i kirken. For det tredje i det arbeidsrettslige som ligger i biskopens rolle som arbeidsgiver. Når en biskop svikter på de to første punktene kan ikke det gudstjenestelige og sakramentale fellesskapet bindes opp i det rent arbeidsrettslige som bunner i menneskelig rett (*jus humanum*).

Å protestere mot biskopen er mulig, men ikke nødvendig, når det handler om saker av mindre betydning. Da gjelder formaningen om å gi rom for ”*den fred som binder sammen.*”¹⁸ Men når vi her taler om en tungtveiende læresak med konsekvenser for kirkens liv og bekjennelse, da er vi, slik vi har gjort rede for, i en situasjon der handlinger må følge ord. De

---

¹⁶ ”Tilsynsmodeller: En utredning for Bispemøtet” (september 2000; www.kirken.no), s. 34.

¹⁷ Jfr. 2 Joh 9-11; Tit 3,10f; Rom 16,17; 2 Pet 2,1ff.

¹⁸ Jfr. Ef 4,3.

handlinger som er sakssvarende i denne situasjonen er nettopp tilsyns- og kommunionsbrudd. Dersom vi skal stå sammen i gudstjeneste og kommunion forutsettes en annen enhet i lære og bekjennelse. Slikt fellesskap er nemlig en bekreftelse på enhet og et vitnesbyrd om denne enhet. Det blir derfor å regne som tvang om noen vil holde kirken sammen i åndelig forstand på et rent arbeidsrettslig fundament. Vi ser ingen grunn til å bryte med den arbeidsrettslige siden, og vil forholde oss ryddig og lojalt til de gjeldende ordninger. Samtidig vil vi se det naturlig at en del av kirkens strukturer – arbeidsrettslig så vel som tilsynsmessig – på sikt vil måtte endres for å ivareta en permanent ordening der klassisk kristen tro har sitt legitime livsrom i Dnk.

Vi ønsker ikke at dette initiativet skal oppfattes som noen form for illojalitet mot Dnk. Tvert om gjør vi dette i lojalitet til kirkens grunn, og i overbevisning om at dette må gjøres med tanke på Dnk's framtid som apostolisk kirke. Dette er den kirke som har formidlet evangeliet i Norge i mer enn tusen år, og det er her vi har kommet til tro og blitt kalt til kirkelig tjeneste. Vi ønsker å være tro mot dette kallet på en slik måte at vi fremdeles vil være lojale mot Dnk's ordening og forholde oss positivt til dens strukturer og organer der dette kan skje uten at vi kommer i konflikt med bibelsk begrunnede prinsipper for kirkelig enhet og fellesskap. Vi må imidlertid også i den nåværende situasjon realistisk regne med at det kan komme til å skje. I flere bispedømmer er det en akutt situasjon i tilsynslinjen. Vi ønsker derfor med dette dokumentet å bidra til en gjennomtenkning av hvordan det kan skje på en måte som i troskap mot kirkens Herre lar oss avlegge et tydelig og velbegrunnet vitnesbyrd om vår felles kristne tro. I vår konsekvenstenkning ligger derfor at vi på kirkerettslig basis vil: 1) Frasi oss tilsynet til de biskoper som splitter kirken ved å bryte med Skriftens og bekjennelsens vitnesbyrd i den sak som nå mer enn noen annen splitter Den norske kirke. Vi ser ingen grunn til å bryte med den arbeidsrettslige siden, og vil forholde oss ryddig og lojalt til de gjeldende ordninger. 2) Be om og arbeide for et alternativt tilsyn slik at vi får etablert et legitimt rom og en ledelse som kan bekrefte kirkens apostoliske karakter og vitnesbyrd. 3) Holde fram retten til å avstå fra gudstjeneste- og alterfellesskap med biskoper og prester som offentlig fremmer den nye læren. 4) Søke et bredt fellesskap som åpner vår kirke mot en større nærhet til søsterkirker som fastholder og søker kirkens enhet og hellighet og dens apostoliske og allmenne karakter (Credo). Slik bærer vi i oss håpet om å fremme kirkens synlige enhet.

5. Sluttord

I samband med homofilisaken har mange medarbeidere i Dnk kjent seg frustrert og fortvilet over situasjonen. Vi har likevel stått trofast på i vår tjeneste, fordi vi har et kall og en forpliktelse til å stå i og fremme tjenesten med Ordet og sakramentene. Følelsen av å miste fotfeste og ryggdekning i kirkens ledelse er en smertefull erfaring for mange av oss. Det er nemlig ikke bare en følelse, men realitet i mange bispedømmer. Vi orker ikke lenger å bli overkjørt av det politiske og kirkelige lederskap. Vi vil tvert om fornyes og frimodiggjøres på sannhetens grunn, og motvirke den motløshetens ånd som lammer mange kristne innad i kirken. Vårt initiativ vil styrke håpet og troen på at det er mulig å gå en felles vei. Samtidig gjelder dette ikke bare oss som er medlemmer av Dnk. Vårt syn er det syn som den universelle kirken i samtid og fortid alltid har vært samlet om. Et nei til vår eksistens i Dnk vil bety et nei til alle de troende verden over som står trofast på den felleskristne apostoliske tro. Et ja til oss i Dnk er samtidig et ja til å beholde en bro fra Dnk til de andre kirkesamfunn.

Dette basisdokumentet begynte med en erklæring om vår kjærlighet til Dnk. Carissimi er den ånd som apostlene skrev sine formaninger i. Vi vil formidle vårt initiativ i den samme ånden og minne om at vårt opprop er en bønn om omvendelse, kjærlighet og fornyet fellesskap på apostolisk grunn.

Nå står Dnk i valgets time. Vi kjenner tiden som en siste tid til å handle, ellers vil det om kort tid ikke være rom igjen for apostolisk kristendom i Dnk. Valgets tid er inne! Dette er carissimis formaning. Vi kan ikke la oss lamme eller forbli likegyldige, da blir vi medskyldige i det som skjer (2 Joh 11). Vi vil nå prøve Dnk om den vil være en åpen kirke som også vil gi rom for apostolisk kristendom. Med dette valget sier vi også ja til smerter og kors. Sier vi ja til dette, sier vi samtidig ja til Jesu bønn om enhet. Det er det sterkeste vitnesbyrdet vi kan avlegge for vår tid ”for at verden kan tro” (Joh 17,21-23). Carissimi oppfordrer dermed først og fremst alle til å velge større enhet, og slik fremme kjærligheten, gleden og freden i kirken.